

Renkajärven suojeluyhdistyksen lausunto Hattulan Niinimäen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotukseen

Yleistä

Hattulan kunta on pyytänyt 22.9.2026 suojeluyhdistyksen lausuntoa Niinimäen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotukseen.

Tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen on aloitettu Myrsky Energia Oy:n aloitteesta elokuussa 2023. Syyskuussa 2023 kunta on tehnyt kaavoitussopimuksen Niinimäen Tuulivoima Oy:n kanssa.

Yhdistyksemme on lähettänyt lausunnon kaavan OAS:aan 29.4.2024 ja YVA-selostukseen 23.4.2025. Niissä, kuten kaikissa muissakin Niinimäen hankkeeseen liittyvissä kannanotoissaan, yhdistys on jyrkästi vastustanut tuulivoimaloiden sijoittamista ns. Niinimäen alueelle.

Yhdistys on myös selvittänyt perusteellisesti jäsenkuntansa mielipiteitä ja heidän näkemyksiään alueestamme, sen kehittämisestä ja tuulivoiman vaikutuksista alueen käyttöön. Kaikki tämä informaatio tukee hankkeen vastustamista.

Renkajärven suojeluyhdistys vastustaa tuulivoimaosayleiskaavaa sen suurien kielteisten vaikutusten vuoksi

1. Kielteiset vaikutukset asuinympäristöön ja virkistykseen

Tuulivoimala-alueella olisi suuri kielteinen vaikutus Renkajärven ja sen ympäristön asumis- ja virkistyskäyttöön. Sen on todennut myös YVA-selostus ja Ely antamassaan perustellussa päätelmässä. Nyt myös ehdotuksen kaavaselostus tunnustaa sen ja toteaa samalla, että tehdyillä vaikutusten lievennysmuutoksilla ei tilannetta paranneta.

Asukkaisiin kohdistuvat suurimmat kielteiset, välittömät vaikutukset olisivat maisemavaikutukset ja meluvaikutukset. Ne kytkeytyvät kiinteästi yhteen äänimaiseman muutoksena: *raju maisemamuutos korostaa melun häiritsevyyttä ja melu korostaa maisemamuutoksen suuruutta.*

Voimaloiden maksimikorkeuteen tehty marginaalinen muutos ja aiemman YVA-vaihtoehto VE2:n mukainen voimalamäärä eivät pienennä kielteisten vaikutusten suuruutta. Sallittu voimalan korkeus vastaa kahta päällekkäin asetettua Näsineulaa ja on siten edelleenkin erittäin suuri. Parin kilometrin päässä asuville myllyn sijoituksen 100 metrin siirrolla on sama maisemavaikutus kuin nyt tehdyllä maksimikorkeuden alentamisella.

Kaavaluonnoksen 12 myllyn suunnitelmasta vähennetyt kolme myllyä olivat Renkajärveltä katsottuna kauimpana järvestä ja järven ympäristön asutuksista. Kun lähimpänä Renkajärveä olevien myllyjen sijaintia on tarkennettu, ne on vain siirtyneet lähemmäs järveä. Ehdotetut muutokset eivät siten lievennä lainkaan Renkajärven ympäristön maisema- ja meluhaittoja.

Melun aiheuttama kielteinen vaikutus liittyy alueemme poikkeukselliseen hiljaisuuteen. Se on erityisen herkkä tuulivoimaloiden kauas kantaville matalille, tyypillisesti 200–600 Hz taajuisille syklisille äänille, ne erottuisivat selvästi kilometrien päähän. Meluhan ei ole vain kovaa ääntä, vaan se on nimenomaan häiritsevää ääntä. Melun häiritseväksi kokemista voimistaa ympärillä oleva avara maisema. Kaavaselostus ja meluselvitys eivät tunnista alueen suurta herkkyyttä, vaikka Ely niin tekee ja kiinnittää siihen huomiota. Hiljaisen alueen olemassaolo kyllä tunnustetaan kaavaselostuksessa, mutta se ohitetaan olankohautuksella, koska sille ei ole asetettu maakuntakaavassa juridista statusta – siitä huolimatta, että hanketoimijan ja kunnan tiedossa on hiljaisen alueen suuri merkitys niin asukkaille, asuntojen käytölle kuin luonnollekin. Hanketoimija perustelee suurten kielteisten vaikutusten aiheuttamista sillä, etteivät raja-arvoista annetut asetukset kiellä haittojen aiheuttamista. Se ei kuitenkaan tee haittojen aiheuttamista hyväksyttäväksi.

Keväällä 2025 tekemämme laajan asukaskyselymme perusteella on selvää, että Etelä-Hattulassa ja Renkajärvellä asutaan ja sinne tullaan, koska siellä on rauhallista, puhdasta, hiljaista, kaunista ja koska siellä on luonto aina lähellä. Jos kaikkiin näihin kohdistuu suuria kielteisiä vaikutuksia, on selvää, että ympäristön vetovoima laskee olennaisesti. Asuntoja ei voida käyttää siihen tarkoitukseen, mihin ne on hankittu.

2. Kielteiset vaikutukset elinvoimaan

Pelkkä uhka merkittävistä kielteisistä ympäristövaikutuksista on riittänyt pysäyttämään investoinnit uusiin asuntoihin ja peruskorjauksiin. Renkajärven ympäristön asukkaiden – vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden – lukumäärä on tuhansia ja heidän elinvoimapanoksensa on merkittävä. Jo nyt, kolmessa vuodessa, Hattulan kunta on menettänyt useita satoja tuhansia euroja, kun alueen rakentamisaktiviteetti ja samalla myös kiinteistöverojen kasvu hiipui epävarmuuden seurauksena.

Kuten olemme Etelä-Hattulan kehittämissuunnitelmassa todenneet, nykyisen kaltainen Etelä-Hattula – ja Renkajärven alue sen keskeisenä osana – houkuttelee osa-aikaisia hattulalaisia viettämään aiempaa enemmän aikaa vapaa-ajan asunnolla. Samaan aikaan varustetaso-vaatimukset nousevat ja näiden yhteistuloksena kiinteistöpalveluiden ja remonttien kysyntä kasvaa. Tuulivoimakaavoituksen aikaansaama riski tai todennäköisyys merkittävään kielteiseen muutokseen pysäytti tämän kehityksen. Vastaava kehitys näkyy myös matkailupalveluiden osalta. Kaavan hyväksyminen näivettäisi Etelä-Hattulan elinvoiman pysyvästi.

3. Kielteiset vaikutukset Hämeen järviylänköön ja sen luontoon

Niinimäki on osa Hämeen järviylänköä, Etelä-Suomen suurinta yhtenäistä, hiljaista metsäaluetta. Teollisen mittakaavan tuulivoimalat tuhoaisivat sen erityisluonteen. Etelä-Hattula ja Hämeenlinnan länsiosat ovat samaa ylänkökokonaisuutta, johon kuuluvat myös Tammelan ja Lopen järviylängöt ja niiden kansallispuistot.

Hämeen järviylängkseen on viimeisen kahden vuoden aikana kohdistunut hyvin merkittäviä parantamistoimenpiteitä. Suomen Luontoliiton käynnistämä laaja Järviylängkö 2030 -hanke tekee urauurtavaa työtä keskittymällä Hämeen järviylängön luonnon säilyttämiseen. Hanke tutkii, suunnittelee ja toteuttaa monipuolisia luonnon säilyttämiseen ja parantamiseen keskittyviä toimenpiteitä sekä tiedottaa monipuolisesti ylängön ainutlaatuisuudesta.

John Nurmisen säätiön pääosin rahoittama Valtavirta-hanke puolestaan toteuttaa jo nyt järviylängön latvavesien kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä. Hankkeessa ennallistetaan luontoa niin, että vedet puhdistuvat kuten tapahtui ennen soiden ojituksia. Renkajärven vieressä oleva Löyttysuo ennallistettiin keväällä ja kesällä 2026 ja toinen kohde, joka kohdistuu suojellulta Peurasuolta lähteviin ojiin, alkoi syksyllä. Hankkeen toimenpiteitä on siis toteutettu jo lähes vuoden ajan Renkajärven valuma-alueella, Hattulassa. Hattulan kunta ei kuitenkaan ole millään tavalla mukana Valtavirta-hankkeessa, vaikka naapurikunta Tammela on ollut sen kantavia voimia alusta alkaen. Myös Renkajärven suojeluyhdistys on tiiviisti mukana näiden vesistön parantamistoimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Jatkossa hankkeen toimenpiteitä voitaisiin mahdollisesti kohdistaa myös Niinimäen hankealueelle ja siten parantaa alueen luonnon hyvinvointia. Voimalahanke tuhoaisi nämä mahdollisuudet aiheuttamallaan massiivisilla rakennustoilla ja niiden aiheuttamalla, lyhytaikaisilla mutta pitkävaikutteisilla kuormituksilla.

Tuulivoima-alue sijoittuisi myös yhdelle järviylängön luonnon ydinalueelle, jonka yksi merkittävä arvo on mm. hirvieläinten useiden kauttakulkureittien risteäminen. Tuulivoimalat vaikuttaisivat laajalti eläinten käyttäytymiseen.

Kaavaehdotuksessa esitetyt lievennystoimenpiteet ovat kertaluokaltaan riittämättömiä. Vaikka pohjois- ja itäreunan myllyttömyys parantaa hieman muutaman lammen kaakkureiden mahdollisuuksia, monen muun kaakkurilammen populaatiota se ei auta – kaakkurit todennäköisesti häviäisivät koko alueelta. Sama on odotettavissa myös sääksien ja kuikkien osalta. Luontovaikutukset heijastuvat suoraan myös yllä mainittuihin asuinviihtyvyyteen ja vetovoimaan – luonnon läheisyyden ollessa yksi keskeinen syy nykyiselle vetovoimalle.

4. Vaikutukset veden laatuun

Korostamme jälleen, että Renkajärvi on syvä latvajärvi, jonka vesi vaihtuu hyvin hitaasti. *Lyhyt rakennusaikainen kuormitus aiheuttaa pitkäaikaiset haitat.*

Merkittävät kuormituspurskeet rasittavat järveä monta vuotta. Vaikka valtaosa hankkeen vesistövaikutuksista liittyykin Takajärveen ja sen veden laatuun, myös Renkajärveen ja etenkin Renkajokeen kohdistuu merkittävä veden laadun heikkenemisriski.

Voimaloiden sijoituspaikat ovat monessa kohtaa soisessa maastossa. Vaikka itse tornin tämänhetkinen sijoituspaikka olisikin moreenimaalla, massiivisten perustusten ja teiden maansiirtotyöt tehtäisiin osin tai kokonaan suomaastossa. Yhdistyksen lähes 20 vuoden aikana toteuttamien veden laadun parantamistoimenpiteiden kokemusten perusteella olemme varmoja siitä, että merkittäviä rakennusaikaisia ravinnekuormituksia tulisi väistämättä syntymään. Myös Ely on kiinnittänyt asiaan huomiota.

Edellä olevan perusteella suojeluyhdistys esittää kaavaehdotuksen hylkäämistä kokonaisuudessaan, ja että Hattulaa kehitetään myös eteläosiltaan viihtyisänä ranta- ja lomaa- asumisen alueena, mikä tukee kunnan kasvutavoitteita voimakkaammin kuin muutamien tuulivoimaloiden vuosi vuodelta vähenevät verotulot.

Hattulassa,

20.10.2026

Renkajärven suojeluyhdistys

Matti Honkajuuri

Pentti Mansukoski

Yhteyshenkilönämme toimii Pentti Mansukoski, puhelin 050 64631,
sähköposti pentti.mansukoski@elfhill.fi